

EPBD: eisen voor de plaatsing van thermostatische regelingen en waterzijdig inregelen in bestaande gebouwen

Iedereen die actief is op het terrein van de gebouwde omgeving moet voldoen aan de Nederlandse eisen die voortkomen uit de **Europese Energy Performance of Buildings Directive**, of kortweg: **EPBD**. De richtlijn bevat eisen en bepaling om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren, waardoor het energiegebruik daalt. De eisen en bepalingen die relevant zijn voor de Nederlandse situatie zijn opgenomen in het [Bouwbesluit](#) en de [Regeling Bouwbesluit](#). Ook de [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland](#) (RVO) biedt meer informatie over de EPBD.

Dit is een overzicht van de eisen voor de plaatsing van thermostatische regelingen en het waterzijdig inregelen van de verwarmingsinstallatie in de meest voorkomende situaties in bestaande woningen en kleine utiliteitsgebouwen. Daarbij gaat het om een hydraulisch systeem met een ketel, een kamer/ruimtethermostaat en radiatoren of vloerverwarming in verschillende ruimtes. In complexere gebouwen gelden dezelfde regels. Door het gebruiken van andere regelingen of sturingen, zal de praktische uitwerking van de eisen soms iets afwijken.

INGREEP	EISEN	SITUATIE	Plaatsen thermo-statische regelaars*	Hydraulisch balanceren (waterzijdig inregelen)	Instellen optimale stooklijn*
- Vervanging van de centrale opwekker ¹ - Vervangen / bijplaatsen van een derde of meer van het totaal aantal radiatoren	- Systeem voldoet aan energieprestatie-eisen en systeemeisen (onder andere goede temperatuurregeling en hydraulisch in balans) - Radiatoren voorzien van thermostaatkraan (TRA) met flow-regeling	- Verwarmingssysteem is voorzien van flowregeling op elke radiator/afgiftelichaam - Verwarmingssysteem heeft een geschikte kamer/ruimtethermostaat - Verwarmingssysteem beschikt over TRAs (of andere thermostatische regeling) in alle ruimte behalve de woonkamer/centrale ruimte	X	✓	✓
		- Bijplaatsen thermostatische regelingen (kamer/ruimtethermostaat en TRAs) is nodig; daarna beschikt het systeem over temperatuurregeling in elke ruimte - Bijplaatsen kan met maximaal 20% meerkosten² - Alle radiatoren/afgiftelichamen hebben een flowregeling	✓	✓	✓
		- Bijplaatsen thermostatische regelingen (kamer/ruimtethermostaat en TRAs) is nodig - Bijplaatsen kost meer dan 20% meerkosten² - Het systeem beschikt al over een flowregeling op elke radiator/afgiftelichaam (bijv. voetventielen)	X	✓	✓
		- Bijplaatsen thermostatische regelingen (kamer/ruimtethermostaat en TRAs) is nodig; daarna beschikt het systeem over temperatuurregeling in elke ruimte - Bijplaatsen kan met maximaal 20% meerkosten² - Nog steeds niet alle radiatoren/afgiftelichamen hebben een flowregeling (bijv. in woonkamer waar plaatsing van TRAs niet nodig is)	✓	X	✓
		- Bijplaatsen thermostatische regelingen (kamer/ruimtethermostaat en TRAs) is nodig - Bijplaatsen kost meer dan 20% meerkosten² - Niet alle radiatoren/afgiftelichamen hebben een flowregeling	X	X	✓
Vervangen of bijplaatsen van minder dan een derde van het totaal aantal radiatoren.	Geen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

¹ Bijvoorbeeld: verwarmingsketel, warmtepomp, centrale airco, centrale ventilatie-unit, warmwatertoestel, afleverset warmtelevering.

² Het percentage meerkosten wordt berekend door vergelijking met de installatiekosten voor de vervanging of vernieuwing, dus alleen nieuw geplaatste onderdelen. Het gaat dus om de meerkosten van de zelfregulerende apparatuur ten opzichte van de kosten van de afleverset en het installeren daarvan.

✓ = van toepassing
X = niet van toepassing

*Bij een modulerende thermostaat is het instellen van een optimale stooklijn niet nodig. Een modulerende thermostaat zorgt ervoor dat de watertemperatuur van de ketel optimaal staat afgesteld. Zo wordt hetzelfde effect bereikt. Dat geldt ook als er een GACS-systeem aanwezig is dat voldoet aan de eisen.